

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 4 - 2020
från Kalle Eriksson

Varför plötsligt en fotbollsbild i Nyhetsbrevet???. Förklaringen finns nedan. Bilden är från min debut i allsvenskan 1954 - på fotbollsstadion i Stockholm.

Jag har blivit ombedd

att plocka fram material från min tid då jag var aktiv i fotbollens värld. Det är vår dotter, Tina, som planerar att göra en fotobok för internt bruk, dvs för enbart familjen.

Bilden ovan är ett exempel på bildmaterial - hämtad från min allra första match i allsvenskan. Fotbollsstadion i Stockholm, Sveriges nationalarena. AIK:s målvakt har gjort en halvräddning på mitt skott. Själv tycks jag (t.h. i bild), vilja rusa ut ur bilden.....

Det är väl möjligt att jag i något kommande Nyhetsbrev kan plocka med ytterligare något i bildväg från min HIF-tid. Det finns många bilder i lagret

I väntan på det ägnar jag mig åt ett stycke äldre fotbollshistoria, inspirerad av den bok, som jag nämner nedan.

”Spela fotboll, bondjävlar”

Trots att fotbollen som sport är stor med miljoner utövare över hela världen och mångdubbelt fler påhejare i form av supportrar, så är litteraturen om fotboll förvånansvärt sparsam.

Jag har i tidigare Nyhetsbrev försökt locka till läsning i vissa alster. Här kommer nu ytterligare en bok om fotbollens värld:

”Spela fotboll, bondjävlar”.

Författare till boken är Torbjörn Andersson.

Boken är en studie av svensk klubbkultur och lokal identitet från 1950 till 2000-talets början

Torbjörn är historiker och lektor i idrottsvetenskap på Malmö högskola. Han har tidigare skrivit boken ”Kung fotboll”.

I den nu aktuella boken belyser författaren klubbarnas betydelse för hemorten, speciella egenheter och skillnader, förändringar i tiden, som omfattar åren från 1950 till 2015.

För den, som vill veta mer svensk klubb fotboll under 1900-talets första hälft, är boken ovärderlig.

Inledningskapitlet handlar om Degerfors IF. Brukslaget, som tog sig ända upp i allsvenskan.

När jag läser detta,

går mina tankar till en bilresa i Sverige, som jag företog tillsammans med min fru, Majvie. När vi var i Värmland, passade vi på att besöka Degerfors. Jag ville återse den fotbollsplan, där jag några år tidigare varit som spelare i Helsingborgs IF, som mötte Degerfors i en match i allsvenskan.

I anslutning till idrottsplatsen finns också ett mycket fint fotbollsmuseum, som vi naturligtvis ägnade ett ingående studium.

Härliga minnen.

Ett tidigare Nyhetsbrev

kom - för vissa av mina 1 200 mottagare - på villovägar någonstans i cyberrymden. I det brevet hade jag plockat fram fotbollsminnen från 1950-talet. Jag skrev om att jag strax innan jag avlade min folkskolläraexamen 1954 fick jag uppleva ytterligare en viktig händelse. Den ”händelsen” bestod i att jag fick göra min debut som allsvensk fotbollsspelare i Helsingborgs IF i en match mot AIK på fotbollsstadion i Stockholm.(Därför valet av vinjettbild i detta Nyhetsbrev.)

Natten före matchen tillbringade jag i en sovvagnen som förde oss från Helsingborg till Stockholm.

Jag var alltför nervös för att kunna somna. Låg vaken hela natten.

Tydligen klappade jag ändå inte igenom totalt under matchen, ty i de följande matcherna fick jag förnyat förtroende som center i HIF:s A-lag.

Några veckor senare kom det riktigt stora genombrottet - hemma på Olympia i Helsingborg mot Djurgården.

Det får jag återkomma till i ett kommande Nyhetsbrev - i händelse att någon önskar det....

”Laddade ord” och annat språkligt.

Som läsare av mina Nyhetsbrev har du kanske noterat, att tankar kring vårt språk har återkommit gång på gång. Visserligen med olika infallsvinklar men hela tiden med tankar kring vårt viktigaste instrument - språket.

En som ägnat sig åt språket på ett mera vetenskapligt sätt är språkforskaren Mikael Parkvall.

Tillsammans med Lars Melin har han skrivit boken ”Laddade ord”.

En fråga som ställs i boken

är: varför blir vissa ord som vi använt under generationer, plötsligt laddade.

Exempel: ”Plötsligt” blev ordet krympling nedsättande. Vi fick hitta på ett ersättningsord. Det blev funktionshindrad.

Städare var en yrkesbeteckning, som använts under generationer, blev plötsligt nedsättande. Nya ord fick tillgripas: lokalvårdare eller hygien tekniker.

Om du tar dig en funderare i ämnet, kan du nog komma på flera ord, som tidigare använts länge, men som ”plötsligt” har fått en nedsättande innebörd.

”Gräsgång och ollonbetning”

Hallands Väderö är inte bara sköna badstränder, härlig bokskog, blankspolade klippor och spännande och artrika kärrmarker.

Ön har också en spännande historia, till stor del dokumenterad i bl.a. protokoll.

I Kung Valdemars ”Jordebog” från 1180-talet kan vi läsa, att all avkastning från ön skulle tillfalla Torekovs kyrka.

Andra historiska dokument,

som går ända tillbaka till 1500-talet, vittnar om, att varje hushåll i Torekov har rätt till ”gräsgång för sina egna hemfödda få och till ollonbetning för sina svin”.

Under århundradena därefter har Väderön gett Torekovs församling även andra inkomster.

För att kunna redogöra för detta och allt övrigt intressant, som rör Väderön och dess historia, krävs emellertid mer utrymme än vad som finns i ett Nyhetsbrev,

Jag får sålunda återkomma och plocka russin ur den mycket innehållsrika ”kakan” vid kommande tillfällen.

1600-talet - häxprocessernas sekel.

Med fasa har vi kunnat ta del av de ofattbara scener som utspelades sig på många håll i Sverige under 1600-talet. Vi har förvånats över det som hände i dessa annars så fridsamma byar i norra Sverige. Vi kan hämta mycket lärdom från det som skedde. Om hur det obegripliga kan ske när drevet går.

Från dokumenten i mitt arkiv kan jag plocka fram exempel från 1600-talet:

Som byn Torsåker

i Ångermanland 1675. Enbart under det året halshuggs och bränns 71 människor på bål. Det är den största massavrättningen i fredstid i Sverige. På några dagar dödas var femte kvinna i byn.

De beskyldes för att ha farit till Blåkulla och för att driva otukt med satan, äta små barn och skapa svält och missväxt.

Har vi i vår upplysta tid något att lära av 1600-talets föreställningar?

Jodå, påpekar flera av dagens historiker och folklivsforskare. Även i våra dagar händer det att ”drevet går”. Då kan mycket hända, även om det i våra dagar inte handlar om avrättningar.

Visst har vi något att lära av 1600-talet.

Min boklåda

Boktitel	Pris	Reapris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	Slutsåld	
Vår bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebor berättar om Bjäre	Slutsåld	
Strövtåg i Bjäres historia	350	70
Nära havet trivs jag bäst	350	

De böcker, som är slutsålda hos mig, kan ev. finnas som enstaka exemplar hos något av våra försäljningsställen - bokhandel i Båstad, Ängelholm och Laholm eller något av våra säljställen på bjärehalvön.

Vänligen

Kall Eriksson

Hallavaravägen 102, 269 91 Båstad

0431-365 332

kalle@bjarenet.com

